

Počeni člani trga in cen vodijo v izgube

V teh vročih dneh so se delegati vseh treh zborov občinske skupščine zbrali na predzadnjem zasedanju pred poletnimi dopusti. Na skupni seji so obravnavali v letošnjem letu zanesljivo najbolj aktualno gradivo na temo gospodarjenja v preteklosti in razglabljali, kako izboljšati izredno zaostrene razmere. Na sporedu sta bili dve poročili, eno na temo poslovanja gospodarstva in družbenih dejavnosti naše občine lani ter v letošnjem trimesečju, ter drugo, ki je govorilo o osnutku aneksa k dogovoru o temeljnih družbenega plana občine za srednjeročno obdobje. Prav tako so bili delegati obveščeni o organizacijah združenega dela, ki so lani presegle dogovorjeno višino sredstev za osebne dohodke.

V lanskem letu je gospodarstvo občine Ljubljana Center poslovalo v izredno zaostrenih razmerah ter z visoko stopnjo inflacije. Dosežene stopnje rasti niso povsem realne in so bolj plod gibanja cen, kot pa večjega obsega in kakovosti gospodarjenja. Nasploh so cene zelo ogrožale stabilizacijska prizadevanja, kljub raznoterim intervencijskim posegom.

Poslovni procesi v organizacijah združenega dela so potekali v neusklajenih tržnih pogojih, saj je povpraševanje v veliki meri preraslo ponudbo. Prav tako se je zlasti v zadnjih treh mesecih preteklega leta izredno zaostri vprašanje preskrbe z domačimi in uvoženimi surovinami ter reprodukcijskim materialom. Tako so se, hočeš nočeš, zmanjševale možnosti za izvoz in s tem za uvoz materialov, to pa je spet zniževalo produktivnost dela, povečevalo proizvodne stroške ter zniževalo kakovost učinkov poslovnih procesov.

Temu primerno tudi niso bili ugodni

finančni rezultati organizacij združenega dela v občini. Tako se je lani celotni prihodek povečal za 34 odstotkov, dohodek za 29 odstotkov in akumulacija za 38 odstotkov. Količinski obseg proizvodnje je bil dosežen le 97,9-odstotno, nekaj tudi na račun specifične sestave gospodarstva v občini, kjer pač prevladuje trgovska dejavnost. Še manj ugodni pa so bili rezultati izvoznih prizadevanj. V primerjavi z letom 1980 je skupni izvoz blaga in storitev padel v lanskem letu za 6,6 odstotka in tako smo uresničili izvozni plan le 95-odstotno.

Tudi v letošnjem četrtletju je gospodarstvo občine Center poslovalo v zaostrenih pogojih. Nadaljevala se je inflacija, neskladje med ponudbo in povpraševanjem je ostalo nespremenjeno. Cene so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povečale pri proizvajalcih za 22,4 odstotka, cene na debelo za 35,3 in cene na drobno za 28,9 odstotka. Še naprej smo bili nizko produktivni, poslabševala se je učinkovi-

Deset največjih zgubarjev ob letošnjem četrtletju

Železniško gospodarstvo, DO Železniško transportna organizacija,	230.850.000 din
Kompas, tozd inozemski turizem,	26.181.000 din
DES Ljubljana, tozd Ljubljana okolica,	12.168.000 din
Mercator-Velepokrba, tozd TMI,	4.968.000 din
Vodovod kanalizacija, tozd Mestni vodovod,	4.764.000 din
Univerzitetni klinični center, tozd Medicoengineering,	4.045.000 din
Vodovod kanalizacija, tozd komunalna operativa,	8.919.000 din
SCT, tozd Družbeni standard,	8.453.000 din
Autocommerce, tozd Notranja trgovina,	3.833.000 din
Vodovod kanalizacija, tozd Kanalizacija,	3.803.000 din

tost poslovanja, nadaljevale so se težave pri oskrbi z reprodukcijskimi materiali in surovinami, po drugi strani pa so rasli realni osebni dohodki. Ob vsem tem pa lahko le ugotovimo, da je porasel količinski obseg proizvodnje v primerjavi z lanskim prvim četrtletjem, in sicer za 9,2 odstotka.

Tudi izvozna gibanja so bila ugodnejša kot v lanskih prvih treh mesecih. Iz naše občine smo do konca letošnjega marca izvozili za 472.651.000 dinarjev in s tem preseglili lansko raven za 156 odstotkov. V občini je izvoz rasel občutno hitreje kot v okviru mesta ali republike. Na konvertibilno področje smo iz naše občine izvozili za 189 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Ko že govorimo o izvoznih rezultatih letošnjega prvega trimesečja, moramo pogledati tudi drugo plat medalje. Uvozili smo za 1.283.875.000 dinarjev ali za 85 odstotkov več kot lani, od tega s konvertibilnega področja kar za 127 odstotkov več od tistega v lanskem letu.

Izgube, izgube...

Sezonski vplivi, subjektivne slabosti in zaostrene razmere gospodarjenja so povzročili, da je imelo po periodičnem obračunu ob letošnjem četrtletju 28 organizacij združenega dela izgubo. Skupno je v teh organizacijah zaposlenih 6798 delavcev. V primerjavi z istim obdobjem lani se je letos izguba povečala za štirikrat, število zgubarjev pa za šest. Skupna izguba je znašala v prvih treh mesecih letos 324.357.000 dinarjev.

Daleč največ izgube so »pridelale« delovne organizacije – osem po številu – s področja prometa in zvez, in sicer kar za 233.018.000 dinarjev. Sledi jim sedem organizacij s področja gostinstva in turizma za 41.224.000 dinarji, tri organizacije s področja industrije so bile »prekratke« za 17.669.000 dinarjev, sledijo jim stanovanjska in komunalna dejavnost, pa gradbeništvo in trgovina.

Skoraj tri četrtine ali 71,8 odstotka celotne izgube v gospodarstvu naše občine ob četrtletju odpade na promet in zveze, v glavnem na Železniško gospodarstvo, DO železniško transportna organizacija, kjer je z izgubo zaključilo pet tozdov. V industriji so največ izgubili v DES Ljubljana, tozd Ljubljana okolica, pri gradbeništvo so zaključili z največjo izgubo pri Vodovodu,

tozd Komunalna operativa, od trgovinskih organizacij se je »najbolje« odrezal Autocommerce, tozd Notranja trgovina, med turističnimi in gostinskimi organizacijami pa je bil na prvem mestu Kompas, za njim Intereport, Putnik in še kdo.

Pri komunalni dejavnosti odpade največji delež izgube na DO Vodovod Kanalizacija, tozd Mestni vodovod in tozd Kanalizacija. Na področju finančno-tehničnih in poslovnih storitev je z izgubo končalo četrtletje tudi CGP Delo, tozd Studio za marketing in propagando.

Seveda bi bili krivični, ko ne bi našli izgub tudi v negospodarskih, torej družbenih dejavnostih. Takih organizacij je bilo devet ob letošnjem četrtletju, njihova skupna izguba pa je znašala 193.041.501 dinarjev. V teh organizacijah je zaposlenih 8.303 delavcev, njihova izguba pa je bila letos za 51 odstotkov višja, kot v istem obdobju lani. Največ izgube, 188.318.214 dinarjev, je našel Univerzitetni klinični center, sledijo mu Onkološki inštitut, Srednja pedagoška šola, Srednja elektrotehniška šola, Biotehniška fakulteta, tozd za Biologijo, Dom upokojenec Tabor-Poljane, RTV Ljubljana, DS Storitve, Mestno gledališče ljubljansko in Ekonomski center Maribor, tozd Razvojno raziskovalni inštitut za regionalno ekonomiko in socialni razvoj.

Ob vsem napisanem naj dodamo, pa tudi iz samega poročila je bilo to delegatom jasno, da poročilo o poslovanju gospodarstva in družbenih dejavnosti naše občine za leto 1981 ter letošnje četrtletje ni popolno in da v njem niso analizirani vzroki in razlogi za stanja, izražena v številkah. Delegati in komisija za družbenoekonomske odnose so pogrešali natančnih usmeritev za izboljšanje stanja po posameznih področjih. Izvršni svet naše občinske skupščine je menil, da dosedanje neuresničevanje nekaterih usmeritev in nalog še toliko bolj zavezuje vse nosilce planiranja in razvoja, da v svojih okoljih sproti preverjajo pogoje in možnosti za delo in razvoj ter da s pravočasnimi ukrepi odpravljajo motnje v poslovanju in tako zagotovijo uspešno poslovanje ter uresničevanje nalog predvsem na področju ekonomskih odnosov s tujino, pa pri omejevanju vseh oblik porabe in razporejanju dohodka v korist sredstev akumulacije.

TADEJ BRATOK

KRAJANI PROTI, IZVRŠNI SVET ZA...

Ugovori pred gradnjo stanovanj za Tekstilom

Po zboru krajanov v krajevni skupnosti Josip Prašnikar, kjer so še prebivalci tega območja ponovno jasno izrekli proti gradnji stanovanjske stavbe za Tekstilom, so člani izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center znova podprli predlog stanovanjske skupnosti, da bi na tem območju le zgradili stavbo, ki pa bo nekoliko manjša od prvotno načrtovane. Menili so, da je predlog v skladu z družbenim planom za to srednjeročno obdobje, s planom stanovanjske skupnosti ter da je zazidalni načrt za to območje veljaven, saj so ga sprejeli delegati občinske skupščine. Izvršni svet torej podpira odločitev, ki pomeni uresničevanje sprejetih družbenih dokumentov.

Draga Rogelj, predsednica krajevne konference socialistične zveze KS Josip Prašnikar, je opozorila na dvoličnost, ko hkrati želimo, da bi krajevna skupnost postala temeljna samoupravna skupnost, v kateri krajanje uveljavljajo svoje interese, istočasno pa njihovih mnenj ne upoštevamo.

Tudi Gorazd Vesnaver, predsednik skupščine delegatov te krajevne skupnosti, je ponovil zahtevo krajanov, da bi na tem mestu uredili otroško igrišče.

Dušan Hvala, predsednik komiteja za urbanizem, komunalno in gradbene zadeve skupščine občine Center, je predložil, da bi ta problem razrešili v delegatski skupščini, kjer je bil omenjeni zazidalni načrt tudi sprejet. Tam je možnost za usklajevanje ožjih in širših interesov, je dejal.

Če bi krajevna skupnost Josip Prašnikar svoje težnje uskladila z drugimi krajevnimi skupnostmi v Centru in z združenim delom ter ugotovili, da je družbeni interes v tem, da na tem mestu zgradimo otroško igrišče, potem je možen rebalans plana stanovanjske skupnosti. V tem primeru bi samo na tej lokaciji zgradili 40 stanovanj manj, vprašanje pa je, kaj bi se zgodilo s

predvideno zidavo na še dvanajstih lokacijah na območju občine.

Problem je namreč v tem, da se delegati nekdanje krajevne skupnosti Kolodvor (ki se je kasneje prostorsko preoblikovala na dve) niso zelo zanimali za to, kaj bodo gradili v južnem delu krajevne skupnosti. Tudi delegati v občinski skupščini, ki sprejemajo zazidalne načrte, se pogosto ne poglobljajo dovolj v njihovo vsebino. To je seveda do neke mere razumljivo, saj novogradnja njih pogosto neposredno ne prizadene. Običajno gre tudi za objekte, ki jih bomo gradili čez nekaj let, zato se nihče ne spušča v podrobnosti. Bolj ko se gradnja približuje, bolj se krajanje zanjo zanimajo, več je pripomb. Takrat je pogosto slišati besede: »Širši družbeni interes, že vložena sredstva, sprejeti družbeni dokument.«

Prav gotovo so takšni dialogi, ko na eni strani krajanje zagovarjajo svoje interese, občina pa skuša izvajati že sprejete plane, zelo mučni.

Na seji razširjenega političnega aktiva v krajevni skupnosti Josip Prašnikar, ki so se je udeležili tudi predstavniki izvršnega sveta, skupščine, socialistične zveze občine Center in drugi, so o tej zadevi spregovorili s predstavniki krajevne organizacije ZZB NOV, krajevne konference SZDL in še nekaterimi predstavniki KS. Eni in drugi so opozorili na okoliščine, ki so doslej bile morda premalo prisotne pri krajanje. Predvidoma prihodnji teden bodo o tej problematiki spregovorili predstavniki krajevnih konferenc socialistične zveze vseh KS v občini, končna odločitev o usodi te novogradnje pa bo znana na seji skupščine občine Center.

Iz te izkušnje bi se v občini lahko marsikaj naučili, da v prihodnje ne bi prihajalo do podobnih nasprotovanj. Pomembno je predvsem temeljito in pravočasno seznanjanje krajanov o načrtih za nove hiše v tem občutljivem predelu (to pa je cela občina Center.)

(AV)

V prostorih krajevne skupnosti Stari Vodmat so 28. junija podelili Živki Bokal red republike z bronastim vencem, s katerim jo je odlikoval predsedstvo SFRJ. Visoko državno odlikovanje ji je predal predsednik občinske konference ZZB Ljubljana Center narodni heroj Janez Učakar. (Tekat in foto: Mišo Dačić)